

ОГЛЯД ПІДХОДІВ ДО РОЗУМІННЯ ПОНЯТЬ «РЕСУРСИ» ТА «РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

Явище «ресурси» можна досліджувати з точки зору окремої людини, суб'єкта господарювання, суспільного осередку, країни чи планети загалом. Звісно, що в кожному окремому випадку ресурси будуть залежати від вищенаведеної прив'язки. Наприклад, ресурси людини можна розглядати через призму грошових коштів (доходу), енергії (життєвої сили), часу та знань. Як людину неможливо уявити без подібних ресурсів, так і підприємство не має змоги функціонувати, тим паче ефективно, без наявності відповідного забезпечення ресурсами та оптимального їхнього використання.

Ресурси є невіддільною частиною забезпечення процесів фінансування господарської діяльності, придбання активів, реалізації господарської діяльності, продажу продукції, використання фінансового результату тощо. При чому ресурси необхідні незалежно від того чи ставиться перед підприємством мета отримання прибутку, тобто вони мають забезпечувати як комерційну, так і некомерційну господарську діяльність.

До визначення поняття «ресурси» застосовують виробничий, структурний, майновий та комплексний підходи. Відповідно до виробничого підходу розуміння поняття «ресурси» містить як наявні ресурси, так і ті, що будуть залучатися в майбутньому. Недоліками цього підходу є обмеження виключно виробничою діяльністю та частково потенційний характер, що зумовлює нечіткості меж досліджуваного поняття. З точки зору структурного підходу зрозумілим є розуміння складових, що входять до поняття «ресурси», але незрозумілим є його загальне бачення. Майновий підхід, визначаючи поняття «ресурси» враховує лише ту їхню частину, що перенесена у вартісну проекцію, але поза таким уявленням залишаються ті об'єкти, вартість яких не визначена на конкретний період.

Наразі, найповнішим вважається комплексний підхід, що визначає поняття «ресурси» через такі складові як запаси (як матеріальні ресурси), цінності (як нематеріальні ресурси), можливості (як нематеріальні ресурси, які наразі не є цінними, але залучаються до діяльності), джерела їхнього формування (як фінансові ресурси). Недоліком цього підходу, за словами Н.І. Верхоглядової, О.Б. Письменної [1, с. 28], є те, що він не розмежує активну та пасивну частину ресурсів.

Необхідність досліджень основних положень ресурсного забезпечення зумовлена здатністю підприємства підвищувати власну конкурентоспроможність на ринку через налаштування та імплементацію ефективного механізму формування, використання та розподілу своїх ресурсів у власну практичну площину.

Аналіз підходів до розуміння ресурсного забезпечення підтвердив, що до цього поняття можна підходити як:

- до сукупності різних видів ресурсів (наприклад, інформаційними, фінансовими, кадровими, матеріально-технічними ресурсами тощо). Цей підхід Ю.Г. Левченко та Н.В. Чикаленко відзначають як «ресурсний» [2];
- до сукупності різних видів процесів, пов'язаних із ресурсами (наприклад, пошуку, мобілізації, нагромадження (накопичення), зберігання, розподілу, використання ресурсів тощо);
- до здатності/можливості організувати ефективний механізм процесів на підприємстві, пов'язаних із необхідним/достатнім обсягом ресурсів.

Тобто, до поняття «ресурсне забезпечення» виокремлюємо три основні підходи – ресурсний, процесний та комплексний, що передбачає поєднання попередніх двох із здатністю чи можливістю організувати підприємством подібний механізм реалізації процесів. Зрозумілим є те, що саме ресурсне забезпечення має створювати та підтримувати достатні умови для протікання процесів, що відбуваються в межах окремої господарської одиниці з метою її нормального функціонування в поточному стані та створення можливостей для розвитку в майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Верхоглядова Н.І., Письменна О.Б. Класифікація ресурсів та її значення для управління ресурсозбереженням. Інвестиції: практика та досвід. 2015. № 16. С. 27-31.
2. Левченко Ю.Г., Чикаленко Н.В. Ресурсне забезпечення ефективної діяльності підприємства. Формування ринкових відносин в Україні. 2020. № 1(224). С. 72-77.